

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ХРИСТІЯНСЬКИЙ ІНСТИТУТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Ректор РО «ВДНЗ «ТХІ»
_____ В.С. Синій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП 1.4.15 «Християнська етика»

№04 Богослов'я

№ 041 Бакалавр богослов'я.

Розглянуто та схвалено
Вченою радою РО «ВДНЗ «ТХІ»
Протокол № 12/5-6 від 21.02.2019 р.

Херсон – 2019

1. Дані про викладача дисципліни

Прізвище, ім'я, по батькові розробника	Деркаченко Олег Анатолійович
Проректор ТХІ	Магістр богослов'я

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 04 Богослов'я	Нормативна	
Загальна кількість годин 90 – д.в. 75 – з.в.	Спеціальність 041 Богослов'я	Рік підготовки	
	Освітня програма Бакалавр богослов'я. Християнське керівництво	2й	2й
		Лекції	
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання – 3 год.	Рівень вищої освіти: бакалаврський	30 год.	6
		Практичні, семінарські	
		16	6
		Самостійна робота	
		44	63
		Вид контролю: залік	

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «ХРИСТИЯНСЬКА ЕТИКА» є наступне: Ознайомити студентів із загальним поняттям етики і моралі; коротко проаналізувати існуючі підходи до етики, порівнявши секулярні і біблійні етичні підходи. Дати біблійну основу для вирішення практичних питань у різних областях етики, приділивши особливу увагу методиці євангельсько-баптистського підходу до вирішення етичних питань. Підвищити якість життя (з точки зору християнської моралі) і служіння за рахунок вдосконалення знань і навичок у сфері християнської етики.

Основні завдання курсу:

1. Показати студентам існуючі підходи до етики, історію етичної рефлексії та етичні концепції сучасності, допомогти студентам аналізувати їх і бачити їх слабкі і сильні сторони.
2. Усвідомити причини вивчення християнської етики, а також процес формування етичних цінностей і моральної поведінки.
3. Надати методологію розуміння етики як цілісної системи, нерозривно пов'язаної з віровченням і християнським життям.
4. Дати основні навички використання даної методології при вирішенні практичних питань етики.
5. Придбати навик формування християнської позиції в питаннях, що лежать в сфері відповідальної християнської свободи, і навчитися передавати цю навичку іншим в контексті християнської освіти.

4. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання (компетенції):

Інтегральна компетентність	Здатність використовувати отримані знання, уміння й навички для власного особистісного зростання та ефективного лідерського служіння.
Загальні компетенції	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розвинути здібність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу 2. Навчитися критичному мисленню 3. Набути здатність до самоаналізу 4. Набути здатність до науково обґрунтованої інтерпретації людських відносин та поведінки 5. Здатність цінувати та поважати унікальність людської особистості 6. Здатність самостійно працювати з літературними

	джерелами 7. Розуміти природу наукових знань та меж їх застосування в практиці християнського керівництва
Спеціальні (фахові, предметні) компетенції	<p>Знати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні поняття етики і моралі, а також існуючі підходи до етики 2. Методологічні принципи та основні методи вивчення етики 3. Різницю між світською та християнською етикою 4. Етичні особливості різних християнських деномінацій 5. Базові цінності на яких будується християнська етика 6. Як вирішувати етичні питання, котрі постають перед християнським лідером у процесі служіння у світі, який швидко змінюється <p>Вміти:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Застосовувати методи етичних дослідження для потреб самопізнання та вирішення фахових завдань 2. Пояснювати етичний зміст різних практик та проблем сучасного світу 3. Давати критичний аналіз сучасних етичних напрямів с позицій християнського світогляду

4. Міждисциплінарні зв'язки:

Курс «Християнська етика» вивчається після курсів «Вступ до спеціальності», «Духовне формування», «Філософія», «Риторика», «Психологія», з якими тісно пов'язаний. Він безпосередньо впливає на ефективність вивчення дисциплін з професійної підготовки та практичного богослов'я: «Педагогіки», «Лідерства і командоутворення», «Конфліктології», «Душеопікунства», «Принципи християнського керівництва», та інших.

5. Програма навчальної дисципліни «Християнська етика»

Розділ 1. Вступ. Загальні питання

Тема 1. Етика як наука та навчальна дисципліна.

Введення, основні поняття. Класифікація етики. Місце етики в богослов'ї. Основні напрямки в етиці.

Тема 2. Альтернативи християнської етики

Релігійні системи: іудаїзм; іслам; індуїзм; буддизм. Гуманізм; об'єктивізм; біхевіоризм

Тема 3. Альтернативи всередині християнської етики

Римо-католицьке моральне богослов'я. Етичний центр протестантизму. Ситуаційна етика. Абсолютистська етика. Євангельська етика. Теоцентрична етика

Розділ 2. Фундаментальні основи та положення християнської етики

Тема 4. Моральні орієнтири

Біблія. Християнська спільнота. Природа Церкви. Функції Церкви. Християнин в церкві. Особиста оцінка. Керівництво Святого Духа. Людський розум. Совість.

Тема 5. Біблійна етика

Старий Завіт. Загальна характеристика старозавітній моралі. Ісус і Євангелія. Ісус і іудаїзм. Характеристики етичного вчення Христа. Основні концепції етичного вчення Христа. Приклад Ісуса. Етичне вчення Павла. Богослов'я та етика. Етика відповідальної свободи. Етика любові. Етика нового життя.

Тема 6. Віра, що діє через любов

Передумови віри. Вірування про Бога. Вірування про людство. Вірування про історію. Віра. Віра і порятунок. Життя в християнській громаді. Повчання Письма. Поклоніння і моральність. Любов (агапе). Природа любові. Джерело любові. Вимоги любові. Любов і справедливість.

Розділ 3. Християнські етичні положення у різних аспектах людського життя

Тема 7: Людська сексуальність і взаємини в шлюбі

Сучасне становище. Християнська інтерпретація сексуальності. Богословська перспектива Питання про взаємини. Християнське розуміння шлюбу. Гомосексуальність і християнська віра. Співжиття та розвід.

Тема 8. Життя і смерть: питання біомедичної етики

Аборт. Біомедичне запліднення. Клонування. Відповідальне виховання. Трансплантація органів. Турбота про вмираючих.

Тема 9. Християнська етика і етнічні питання

Стереотипи, упередження і дискримінація. Зміни в структурі суспільства. Християнський підхід. Біблійні концепції. Сила для змін в суспільстві. Стратегія діяльності християн

Тема 10. Статус жінок

Образи жінок. Жінки і закон. Жінки і працевлаштування. Феміністський рух. Жінки і Писання. Християнський підхід у вирішенні питань нашого часу.

Тема 11. Громадянство в демократичному суспільстві

Українські демократичні реформи. Біблійне вчення. Старий Завіт. Новий Завіт. Християнин в ролі громадянина. Обов'язки громадянина. Внесок християн. Способи участі в політичному процесі.

Тема 12. Соціалізація. Покарання за злочин

Концепція покарання. Права потерпілих. Смертна кара.

Тема 13. Війна і мир

Біблія і війна. Християнство і традиційна війна. Християнство і сучасна війна. Прагнення до миру.

Тема 14. Робота, власність і суспільство

Контекст: українській олігархічний капіталізм. Християнський погляд на власність. Християнський погляд на роботу. Особисті питання в безликому економічному порядку. Соціальні питання в безликому економічному порядку. Ідеали і економіка.

Тема 15. Екологія і моральна відповідальність

Екологічна проблема. Біблійні концепції. Богословський роздум. Пропозиції для участі.

6. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усь о го	У тому числі					усь о го	У тому числі				
		л	с	пр	Сам роб	Інд завд (за наявн)		л	с	пр	Сам роб	Інд завд (за наявн)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Вступ. Загальні питання												
Тема 1. Етика як наука та навчальна дисципліна.	8	3	1		4		-	1			4	
Тема 2. Альтернативи християнської етики	8	3	1		4		-	-			4	
Тема 3. Альтернативи всередині християнської етики	7	2	1		4		-	1			4	
Розділ 2. Фундаментальні основи та положення християнської етики												
Тема 4. Моральні орієнтири	8	3	1		4		-	1	-		4	
Тема 5. Біблійна етика	8	3	1		4		-	-	1		4	
Тема 6. Віра, що діє через любов	8	3	1		4		-	1	-		4	
Розділ 3. Християнські етичні положення у різних аспектах людського життя												
Тема 7: Людська сексуальність і взаємини в шлюбі	6	2	1		3		-	-	1		4	
Тема 8. Життя і смерть: питання біомедичної етики	2	1	-		1		-	1	1		4	

Тема 9. Християнська етика і етнічні питання	2	1	-	1	-	-	1	4
Тема 10. Статус жінок	4	1	1	2	-	1	-	4
Тема 11. Громадянство в демократичному суспільстві	7	2	2	3	-	-	-	4
Тема 12. Соціалізація. Покарання за злочин	4	1	1	2	-	-	1	5
Тема 13. Війна і мир	7	2	2	3	-	1	-	5
Тема 14. Робота, власність і суспільство	6	2	1	3	-	-	-	5
Тема 15. Екологія і моральна відповідальність	4	1	1	2	-	-	1	4
Усього годин	90	30	16	44	75	6	6	63

7. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д.в.	Кількість годин з.в.
1.	Етика як наука та навчальна дисципліна.	3	-
1.1	Введення, основні поняття. Класифікація етики	2	1
1.2	Місце етики в богослов'ї. Основні напрямки в етиці	1	-
2.	Альтернативи християнської етики	3	-
2.1	Релігійні системи: іудаїзм; іслам; індуїзм; буддизм	2	-
2.2	Гуманізм; об'єктивізм; біхевіоризм	1	-
3.	Альтернативи всередині християнської етики	2	-
3.1	Римо-католицьке моральне богослов'я. Етичний центр протестантизму	1	-
3.2	Ситуаційна етика. Абсолютистська етика. Євангельська етика. Геоцентрична етика	1	-
4.	Моральні орієнтири	3	-
4.1	Біблія. Християнська спільнота. Природа Церкви	1	1
4.2	Функції Церкви. Християнин в церкві. Особиста оцінка	1	-
4.3	Керівництво Святого Духа. Людський розум. Совість	1	-
5.	Біблійна етика	3	1
5.1	Старий Заповіт. Загальна характеристика старозавітній моралі	1	-
5.2	Етичне вчення Ісуса Христа	1	-
5.3	Етичне вчення Павла	1	-
6.	Віра, що діє через любов	3	-
6.1	Віра: основні поняття с точки зору християнства	1	1
6.2	Любов: основні поняття с точки зору християнства	1	-
6.3	Віра, що діє через любов	1	-

7.	Людська сексуальність і взаємини в шлюбі	2	-
7.1	Біблійний погляд на сексуальність і шлюб	1	-
7.2	Сучасні сексуальні проблеми і біблійний погляд на їх вирішення	1	-
8.	Життя і смерть: питання біомедичної етики	1	1
9.	Християнська етика і етнічні питання	1	-
10.	Статус жінок	1	-
11.	Громадянство в демократичному суспільстві	2	-
11.1	Біблійний погляд на відношення до влади	1	-
11.2	Сучасні громадянські реалії і позиція християнина	1	-
12.	Соціалізація. Покарання за злочин	1	-
13.	Війна і мир	2	1
13.1	Біблія і війна. Християнство і традиційна війна	1	-
13.2	Етичні питання сучасності, пов'язані з війною	1	-
14.	Робота, власність і суспільство	2	-
14.1	Християнський погляд на власність, роботу, економіку	1	-
14.2	Етичні питання сучасності пов'язані з роботою, власністю, економікою і суспільством	1	1
15.	Екологія і моральна відповідальність	1	-
	Разом	30	6

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д.в.	Кількість годин з.в.
1.	Основні світські етичні школи стародавності	2	-
2.	Основні етичні ідеї Конфуція, Будди і Магомета	2	1
3.	Основні напрямки світської етичної думки середньовіччя та сучасного світу	2	-
4.	Свобода людини	1	1
5.	Аспекти любові	1	-
6.	Християнська етика і нетрадиційні сексуальні орієнтації	1	1
7.	Питання гендерної рівності з точки зору християнської етики	1	1
8.	Християнин і політика. Громадська діяльність християнина	1	-
9.	Соціалізація проблемних категорій людей	1	-
10.	Християнин і військова служба	2	-
11.	Християнські етичні принципи у питаннях податків.	1	1
12.	Місце церкви у вирішенні екологічних проблем суспільства	1	1
	Разом	16	6

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість год. д.в.	Кількість год. з.в.
1	Етика як наука та навчальна дисципліна	4	-

2	Альтернативи християнської етики	4	-
3	Альтернативи всередині християнської етики	4	-
4	Моральні орієнтири	4	-
5	Біблійна етика	4	-
6	Віра, що діє через любов	4	-
7	Людська сексуальність і взаємини в шлюбі	3	-
8	Життя і смерть: питання біомедичної етики	1	-
9	Християнська етика і етнічні питання	1	-
10	Статус жінок	2	-
11	Громадянство в демократичному суспільстві	3	-
12	Соціалізація. Покарання за злочин	2	-
13	Війна і мир	3	-
14	Робота, власність і суспільство	3	-
15	Екологія і моральна відповідальність	2	-
	Разом	44	-

10. Індивідуальне письмове завдання

Індивідуальним завданням з курсу «Християнська етика» є самостійне опрацювання матеріалу про одну із відомих історичних постатей, яка внесла значний вклад у становлення етики як науки, та підготування відповідних матеріалів у вигляді реферату. Тема роботи обирається студентом зі списку запропонованих. За виконання роботи може бути нараховано до 16 балів.

Список тем та вимоги до індивідуального завдання та критерії оцінювання містяться в окремих методичних рекомендаціях.

11. Види контролю і система накопичення балів

	Види контрольного заходу	Кількість контрольн. заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1.	Підготовка до семінарського заняття (письмово)	12	0-2	0-24
2.	Участь у дискусії на семінарському занятті	12	0-1	0-12
3.	Контрольне тестування за вивченим матеріалом першого розділу (письмово)	1	0-16	0-16
4.	Контрольне тестування за вивченим матеріалом другого розділу (письмово)	1	0-16	0-16
5.	Контрольне тестування за вивченим матеріалом третього розділу (письмово)	1	0-16	0-16
6.	Індивідуальне письмове завдання	1	0-16	0-16
7.	Екзамен			
	Разом			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ЗА ШКАЛОЮ ECTS	За шкалою	За національною шкалою
	університету	

		Екзамен	Залік
A	90 - 100 (відмінно)	<i>5 (відмінно)</i>	<i>Зараховано</i>
B	85 - 89 (дуже добре)	4(добре)	
C	75 - 84 (добре)		
D	70 - 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 - 69 (достатньо)		
FX	35 - 59 (незадовільно - з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 - 34 (незадовільно - з обов'язковим повторним курсом)		

12. Плани семінарських занять

Семінар 1

Тема: Основні світські етичні античні школи

План

1. Сократ
2. Епікурейці
3. Стоїки
4. Кініки

Рекомендована література:

1. Нулленс, П., Миченер, Р. Многомерная этика - Нравственное богословие в контексте постмодернизма. - Киев: Книгоноша, 2015. — 304 с.
2. Гартман, Н. Этика. – Санкт-Петербург: «Владимир Даль», 2002. – 710 с.
3. Головин, С. В поисках воли Божьей. Очерк практической христианской этики. – Киев: ООО Книгоноша, 2014. – 120 с.
4. Гусейнов, А., Апресян, Р. Этика. – Москва: Гардарики, 2002. – 472 с.
5. Есикова, М. Основы этики : учебное пособие / М.М. Есикова. – Тамбов : Изд-во Тамб. гос. техн. ун-та, 2007. – 80 с.
6. Каретникова, М. Библейская этика. - Санкт-Петербург: Библия для всех, 2012. – 166 с.
7. Кондрашов, В., Чичина, Е. Этика. Эстетика. - Ростов на Дону: Изд-во "Феникс", 1999. - 512 с.
8. Чекалов, И. Нравственное богословие. – Москва: ФСХБ, 1993. – 220 с.

Семінар 2

Тема: Основні етичні ідеї Конфуція, Будди і Магомета

План

1. Конфуцій
2. Будда
3. Магомет

Рекомендована література:

1. Крук, Р. Основы христианской этики. - Москва: Триада, 200. – 320 с.
2. Гусейнов, А., Апресян, Р. Этика. – Москва: Гардарики, 2002. – 472 с.
3. Гартман, Н. Этика. – Санкт-Петербург: «Владимир Даль», 2002. – 710 с.
4. Есикова, М. Основы этики : учебное пособие / М.М. Есикова. – Тамбов : Изд-во Тамб. гос. техн. ун-та, 2007. – 80 с.
5. Кондрашов, В., Чичина, Е. Этика. Эстетика. - Ростов на Дону: Изд-во "Феникс", 1999. - 512 с.
6. Пирс, Б. Этика служителя. – Спрингфилд, Миссури, США: Life, 2000. – 290 с.
7. Чекалов, И. Нравственное богословие. – Москва: ФСХБ, 1993. – 220 с.

Семінар 3

**Тема: Основні напрямки світської етичної думки
середньовіччя та сучасного світу**

План

1. Кант
2. Мілль
3. Ніцше
4. Толстой
5. Швейцер

Рекомендована література:

1. Джохадзе, И. По ту сторону этики. - Санкт-Петербург: Алетейя, 2011. - 148 с.
2. Гусейнов, А., Апресян, Р. Этика. – Москва: Гардарики, 2002. – 472 с.
3. Гартман, Н. Этика. – Санкт-Петербург: «Владимир Даль», 2002. – 710 с.
4. Головин, С. В поисках воли Божьей. Очерк практической христианской этики. – Киев: ООО Книгоноша, 2014. – 120 с.
5. Есикова, М. Основы этики : учебное пособие / М.М. Есикова. – Тамбов : Изд-во Тамб. гос. техн. ун-та, 2007. – 80 с
6. Кондрашов, В., Чичина, Е. Этика. Эстетика. - Ростов на Дону: Изд-во "Феникс", 1999. - 512 с.
7. Нуллес, П., Миченер, Р. Многомерная этика - Нравственное богословие в контексте постмодернизма. - Киев: Книгоноша, 2015. — 304 с.
8. Пирс, Б. Этика служителя. – Спрингфилд, Миссури, США: Life, 2000. – 290 с.

Семінар 4

Тема: Свобода людини

План

1. Свобода і відповідальність
2. Основна різниця між християнським та світським поглядом на свободу людини

Рекомендована література:

1. Гудинг, Д., Леннокс, Дж. Библия и нравственное воспитание. – Duncanville, USA: World Wide Printing, 1999. - 350 с.

2. Даума, Й. Введение в христианскую этику. – Санкт-Петербург: Мирт, 2001. — 202 с.
3. Гартман, Н. Этика. – Санкт-Петербург: «Владимир Даль», 2002. – 710 с.
4. Гусейнов, А., Апресян, Р. Этика. – Москва: Гардарика, 2002. – 472 с.
5. Ильин, И. Основы христианской культуры. - Санкт-Петербург: Шпиль, 2004. – 352 с.
6. Клауд, Г., Таундсен Дж. Я не виноват. – Москва: Триада, 2008. – 313 с.
7. Кондрашов, В., Чичина, Е. Этика. Эстетика. - Ростов на Дону: Изд-во "Феникс", 1999. - 512 с.
8. Люцер, Э. Кто ты, чтобы судить? - Санкт-Петербург: Библия для всех, 2008. – 233 с.
9. Лещук, И. Лабиринты духовности. – Одесса: Христианское просвещение, 2001. – 250 с.
10. Нефедов, Г. Основы христианской нравственности. – Москва: Паломник, 2006. 288 с.
11. Фостер, Р. Свобода простоты. – Москва: Евангельский Христианский Центр Апостола Павла, 2014. – 344 с.

Семинар 5

Тема: Аспекти любові

План

1. Любовь – почуття, чи свідомий вибір людини
2. Любовь до ворогів – утопія чи реальність

Рекомендована література:

1. Балаклицкий, М. После эйфории. – Киев: Книгоноша, 2014. – 405 с.
2. Биннинг, Х. Трактат о христианской любви. – Пенза: Откровение, 2011. – 88 с.
3. Даума, Й. Введение в христианскую этику. – Санкт-Петербург: Мирт, 2001. — 202 с.
4. Джохадзе, И. По ту сторону этики. - Санкт-Петербург: Алетейя, 2011. - 148 с.
5. Диллоу, Л., Диллоу, Д., Пинтус, Л., Пинтус, П. Песнь Песней: страсть и любовь в браке. – Киев: Христианское библейское братство св. апостола Павла, 2008. – 400 с.
6. Инстоун-Брюер, Д. Развод и повторный брак в Библии. – Черкассы: Коллоквиум, 2016. - 446 с.
7. Кротов, В. Человек среди учений. - Санкт-Петербург: Шандал, 2003. – 480 с.
8. Линк, Д. Люби Господа Бога твоего. – Ирпень: Ассоциация «Духовное возрождение», 2012. – 215 с.
9. Мелина, Л. Нравственное действие христианина. – Москва: «Христианская Россия», 2007. – 333 с.
10. Новицкий, Е. Упорство в пути. – Ирпень: Ассоциация «Духовное возрождение», 2010. – 309 с.
11. Строк, А. Люби или умри. - Санкт-Петербург: Виссон, 2014. – 128 с.
12. Тиллих, П. Любовь, сила и справедливость. – Санкт-Петербург: Центр гуманитарных инициатив, 2015. – 128 с.
13. Шнакенург, Р. Етичне послання нового Завіту. – Київ: Дух і літера, 2005. – 340 с.
14. Эллиот, Э. В поисках любви. – Одесса: Тюльпан, 2008. – 357 с.

Семінар 6

Тема: Християнська етика і нетрадиційні сексуальні орієнтації

План

1. Нетрадиційні сексуальні орієнтації – погляд світського суспільства
2. Відношення християн до людей з нетрадиційними сексуальними орієнтаціями

Рекомендована література:

1. Августин, Ю. Сексуальна інтеграція. – Львів: Свічадо, 1999. – 200 с.
2. Атерберн, С., Стокер, Ф., Йоркі, М. Боротьба кожного чоловіка. – Черкаси: Смірна, 2014. – 224 с.
3. Балаклицкий, М. После эйфории. – Киев: Книгоноша, 2014. – 405 с.
4. Пирс, Б. Этика служителя. – Спрингфилд, Миссури, США: Life, 2000. – 290 с.
5. Стречча, Э., Тамбоне, В. Биоэтика. Учебник. – Москва: ББИ, 2002. – 412 с.
6. Соардс, М. Библия и гомосексуализм. - Санкт-Петербург: Мирт, 2001. – 86 с.
7. Трипп, П. Секс и деньги. – Одесса: Тюльпан, 2014. – 216 с.
8. Уайт, Д. Эрос оскверненный. – Москва: Центр общечеловеческих ценностей, 1993. – 207 с.
9. Шмірер, Д. Зло, якому можна запобігти. – Львів: «Нова Надія», 2005. – 223 с.

Семінар 7

Тема: Питання гендерної рівності з точки зору християнської етики

План

1. Рівність жінки та чоловіка с точки зору Святого Письма
2. Чи має факт творення впливати на місце жінки в суспільстві

Рекомендована література:

1. Балаклицкий, М. После эйфории. – Киев: Книгоноша, 2014. – 405 с.
2. Вольф, М. Презрение и принятие. – Черкасы: Коллоквиум, 2014. – 402 с.
3. Инстоун-Брюер, Д. Развод и повторный брак в Библии. – Черкасы: Коллоквиум, 2016. - 446 с.
4. Клауд, Г. О пользе свиданий и не только. – Москва: Триада, 2008. – 336 с.
5. Лукадо, М. Красота момента. - Санкт-Петербург: Шандал, 2004. – 400 с.
6. Раймер Й. В кайданах спокуси. Книга 4: Интернет, порнографія. – Громадська організація «Добрі книги», 2015. – 151 с.
7. Райхард, П. Секс и душа женщины. – Санкт- Петербург: ЛКС, 2011. – 240 с.
8. Стречча, Э., Тамбоне, В. Биоэтика. Учебник. – Москва: ББИ, 2002. – 412 с.
9. Трипп, П. Секс и деньги. – Одесса: Тюльпан, 2014. – 216 с.
10. Уайат, Д. На грани жизни и смерти. - Санкт-Петербург: Мирт, 2003. – 362 с.
11. Уайт, Д. Эрос оскверненный. – Москва: Центр общечеловеческих ценностей, 1993. – 207 с.
12. Шнакенург, Р. Етичне послання нового Завіту. – Київ: Дух і літера, 2005. – 340 с.
13. Шомбург, Г. Ложная близость. - Санкт-Петербург: Шандал, 2006. – 256 с.
14. Эллиот, Э. В поисках любви. – Одесса: Тюльпан, 2008. – 357 с.
15. Элкорн, Р. Принцип чистоты: Божья защита на опасных жизненных путях. –

Семінар 8

Тема: Християнин і політика. Громадська діяльність християнина

План

1. Християнин і політична діяльність
2. Громадська діяльність християнина

Рекомендована література:

1. Балаклицкий, М. После эйфории. – Киев: Книгоноша, 2014. – 405 с.
2. Вольф, М. Презрение и принятие. – Черкассы: Коллоквиум, 2014. – 402 с.
3. Грант, Д. Размышления о нашей трудовой деятельности. - Samenkorn, 2016. – 64 с.
4. Ильин, И. Основы христианской культуры. - Санкт-Петербург: Шпиль, 2004. – 352 с.
5. Кротов, В. Человек среди учений. - Санкт-Петербург: Шандал, 2003. – 480 с.
6. Пирс, Б. Этика служителя. – Спрингфилд, Миссури, США: Life, 2000. – 290 с.
7. Райт, К. Око за око – Этика Ветхого Завета. - Черкассы: Коллоквиум, 2010. - 536 с.
8. Стречча, Э., Тамбоне, В. Биоэтика. Учебник. – Москва: ББИ, 2002. – 412 с.
9. Строк, А. Заповеди гостеприимства. - Санкт-Петербург: Шандал, 2008. – 96 с.
10. Фостер, Р. Свобода простоты. – Москва: Евангельский Христианский Центр Апостола Павла, 2014. – 344 с.
11. Чекалов, И. Нравственное богословие. – Москва: ФСЕХБ, 1993. – 220 с.
12. Шнакенург, Р. Етичне послання нового Завіту. – Київ: Дух і літера, 2005. – 340 с.

Семінар 9

Тема: Соціалізація проблемних категорій людей

План

1. Церква та залежні люди (наркотики, алкоголь та інше)
2. Церква та соціалізація звільнених з пенітенціарних установ

Рекомендована література:

1. Зейпель, И. Хозяйственно-этические взгляды отцов церкви. – Москва: Либроком, 2012. - 352 с.
2. Пирс, Б. Этика служителя. – Спрингфилд, Миссури, США: Life, 2000. – 290 с.
3. Попов, В. Христианская этика. - Санкт-Петербург: Библия для всех, 1999. – 173 с.
4. Райт, К. Око за око – Этика Ветхого Завета. - Черкассы: Коллоквиум, 2010. - 536 с.
5. Сорж, Б. Заклучу завет с глазами моими. - Санкт-Петербург: Библейский взгляд, 2013. – 192 с.
6. Строк, А. Заповеди гостеприимства. - Санкт-Петербург: Шандал, 2008. – 96 с.
7. Шнакенург, Р. Етичне послання нового Завіту. – Київ: Дух і літера, 2005. – 340 с.

Семінар 10

Тема: Християнин і військова служба

План

1. Огляд сучасної ситуації в Україні
2. Погляди християнської етики на служіння християнина у силових структурах

Рекомендована література:

1. Вольф, М. Презрение и принятие. – Черкасы: Коллоквиум, 2014. – 402 с.
2. Крук, Р. Основы христианской этики. - Москва: Триада, 200. – 320 с.
3. Райт, К. Око за око – Этика Ветхого Завета. - Черкасы: Коллоквиум, 2010. - 536 с.
4. Ремезов, А. Христианство и армия. – Ирпень: Ассоциация «Духовное возрождение», 2012. – 199 с.
5. Рогозин, П. Почему Бог допускает войны? – Издательство: Свет на Востоке, 1998.
6. Сборник. Оружия воинствования нашего не плотские. - Типография: Благодать. – 127 с.
7. Стречча, Э., Тамбоне, В. Биоэтика. Учебник. – Москва: ББИ, 2002. – 412 с.
8. Шнакенург, Р. Етичне послання нового Завіту. – Київ: Дух і літера, 2005. – 340 с.

Семінар 11

Тема: Християнські етичні принципи у питаннях податків

План

1. Біблійне вчення про податки
2. Що робити, коли влада злочинна

Рекомендована література:

1. Балаклицкий, М. После эйфории. – Киев: Книгоноша, 2014. – 405 с.
2. Грант, Д. Размышления о нашей трудовой деятельности. - Samenkorn, 2016. – 64 с.
3. Зейпель, И. Хозяйственно-этические взгляды отцов церкви. – Москва: Либроком, 2012. - 352 с.
4. Крук, Р. Основы христианской этики. - Москва: Триада, 200. – 320 с.
5. Пирс, Б. Этика служителя. – Спрингфилд, Миссури, США: Life, 2000. – 290 с.
6. Райт, К. Око за око – Этика Ветхого Завета. - Черкасы: Коллоквиум, 2010. - 536 с.
7. Райт, Т. Бог есть, что дальше? – Москва: ЭКСМО, 2011. – 416 с.
8. Стречча, Э., Тамбоне, В. Биоэтика. Учебник. – Москва: ББИ, 2002. – 412 с.
9. Хилл, А. Христианская этика деловых отношений. – Новосибирск: Посох, 2006. – 304 с.

10. Шнакенург, Р. Етичне послання нового Завіту. – Київ: Дух і літера, 2005. – 340 с.
11. Элкорн, Р. Принцип сокровища: Секрет радостного жертвоування. – Чернігов: In lumine Media, 2014. – 120 с.

Семінар 12

Тема: Місце церкви у вирішенні екологічних проблем суспільства

План

1. Екологія – чи говорить Біблія про неї
2. Місце церкви у вирішенні екологічних проблем

Рекомендована література:

1. Балаклицкий, М. После эйфории. – Киев: Книгоноша, 2014. – 405 с.
2. Дэйвис, Э. Клонирование: мечты сбываются? – Минск: «FTL», 2004. – 30 с.
3. Крук, Р. Основы христианской этики. - Москва: Триада, 200. – 320 с.
4. Попов, В. Христианская этика. - Санкт-Петербург: Библия для всех, 1999. – 173 с.
5. Райт, К. Око за око – Этика Ветхого Завета. - Черкассы: Коллоквиум, 2010. - 536 с.

13. Тестові питання

Тест №1

1. Етика – це
2. Християнська етика - це
3. Мораль – це
4. Цінності – це
5. Світогляд – це
6. Класифікація етики (чотири)
7. Наведіть декілька прикладів альтернативних поглядів на етику (згідно матеріалу курсу).
8. Наведіть існуючі альтернативні погляди на християнську етику (згідно матеріалу курсу).

Тест №2

1. Моральні орієнтири у християнській етиці:
2. Біблійна етика поділяється на:
3. Етику Павла можна поділити на три напрямки:
4. Основа віри – розуміння Бога: п'ять аспектів
5. Основний елемент віри с точки зору етики – біблійний погляд на людину:
6. Джерело любові –
7. Найвища форма любові -
8. Любов – це

Тест №3

1. Сексуальні відносини можливі
2. Секс – це
3. Як Бог оцінює розвід –

4. Причини розриву шлюбу с точки зору Писання -
5. Чи є на ваш погляд дозволені Богом причини для абортів? Поясніть
6. Дискримінація – є
7. Жінка с гендерної точки зору чоловіку; з точки зору шлюбу має чоловіку
8. Напишіть п'ять принципів відношення християнина до влади:

14. Література до курсу

Основна

1. Даума, Й. Введение в христианскую этику. – Санкт-Петербург: Мирт, 2001. — 202 с.
2. Крук, Р. Основы христианской этики. - Москва: Триада, 200. – 320 с.
3. Нулленс, П., Миченер, Р. Многомерная этика - Нравственное богословие в контексте постмодернизма. - Киев: Книгоноша, 2015. — 304 с.
4. Райт, К. Око за око – Этика Ветхого Завета. - Черкассы: Коллоквиум, 2010. - 536 с.
5. Стотт, Дж. Новые проблемы современных христиан. – Черкассы: Смирна, 2004. - 606 с.
6. Хейз, Р. Этика нового Завета. - Москва: Библейско богословский институт св. Апостола Андрея, 2005. - 712 с.

Додаткова

7. Августин, Ю. Сексуальна інтеграція. – Львів: Свічадо, 1999. – 200 с.
8. Атерберн, С., Стокер, Ф., Йоркі, М. Боротьба кожного чоловіка. – Черкаси: Смірна, 2014. – 224 с.
9. Бадью, А. Этика: Очерк о сознании Зла. – Санкт-Петербург: Machina, 2006. – 126 с.
10. Балаклицкий, М. После эйфории. – Киев: Книгоноша, 2014. – 405 с.
11. Барбур, И. Этика в век технологий. – Москва: ББИ апостола Андрея, 2001. – 380 с.
12. Биннинг, Х. Трактат о христианской любви. – Пенза: Откровение, 2011. – 88 с.
13. Бриджес, Дж. Терпимые грехи. – Киев: Нард, 2014. – 252 с.
14. Бонхефер, Д. Этика. – Москва: ББИ, 2013. – 501 с.
15. Варій, М.Й. Загальна психологія: навч. посібн. – К.: «Центр учбової літератури», 2007. – 968 с.
16. Вегас, Х. Основы христианской этики. – Санкт-Петербург: Издательство Санкт-Петербургского университета; Издательство Русской христианской гуманитарной академии, 2007. – 171 с.
17. Войскунский, А. Я говорю, мы говорим. Очерки о человеческом общении.- М.: Знание. 1990.-238 с.
18. Вольф, М. Презрение и принятие. – Черкассы: Коллоквиум, 2014. – 402 с.
19. Гартман, Н. Этика. – Санкт-Петербург: «Владимир Даль», 2002. – 710 с.
20. Головин, С. В поисках воли Божьей. Очерк практической христианской этики. – Киев: ООО Книгоноша, 2014. – 120 с.
21. Грант, Д. Размышления о нашей трудовой деятельности. - Samenkorn, 2016. – 64

- с.
22. Гудинг, Д., Леннокс, Дж. Библия и нравственное воспитание. – Duncanville, USA: World Wide Printing, 1999. - 350 с.
 23. Гусейнов, А., Апресян, Р. Этика. – Москва: Гардарика, 2002. – 472 с.
 24. Даннинг, Р. Отражая образ Божий. - Санкт-Петербург: Библия для всех, 2008. – 169 с.
 25. Джон, Д. Десять заповедей. Заповеди любви на камне. – Ирпень: Ассоциация «Духовное возрождение», 2010. – 199 с.
 26. Джохадзе, И. По ту сторону этики. - Санкт-Петербург: Алетейя, 2011. - 148 с.
 27. Джосани, Л. Сущность христианской нравственности. - Милан: Христианская Россия, 1991. - 139 с
 28. Диллоу, Л., Диллоу, Д., Пинтус, Л., Пинтус, П. Песнь Песней: страсть и любовь в браке. – Киев: Христианское библейское братство св. апостола Павла, 2008. – 400 с.
 29. Дрисколл, Марк. Порнообращенный христианин. – Чернигов: In lumine Media, 2012. – 88 с.
 30. Дэйвис, Э. Клонирование: мечты сбываются? – Минск: «FTL», 2004. – 30 с.
 31. Есикова, М. Основы этики : учебное пособие / М.М. Есикова. – Тамбов : Изд-во Тамб. гос. техн. ун-та, 2007. – 80 с.
 32. Зейпель, И. Хозяйственно-этические взгляды отцов церкви. – Москва: Либроком, 2012. - 352 с.
 33. Ильин, И. Основы христианской культуры. - Санкт-Петербург: Шпиль, 2004. – 352 с.
 34. Инстоун-Брюер, Д. Развод и повторный брак в Библии. – Черкассы: Коллоквиум, 2016. - 446 с.
 35. Йонт, Р. Созданы, чтобы учиться. – Москва: Библия для всех, 2001. - 375 с.
 36. Кант, И. Лекции по этике. – Москва: Республика, 2005. – 431 с.
 37. Каретникова, М. Библейская этика. - Санкт-Петербург: Библия для всех, 2012. – 166 с.
 38. Клауд, Г. О пользе свиданий и не только. – Москва: Триада, 2008. – 336 с.
 39. Клауд, Г., Таундсен Дж. Я не виноват. – Москва: Триада, 2008. – 313 с.
 40. Кнотц, К. Секс: неизвестное об известном. – Москва: Издательство Францисканцев, 2010. – 230 с.
 41. Кондрашов, В., Чичина, Е. Этика. Эстетика. - Ростов на Дону: Изд-во "Феникс", 1999. - 512 с.
 42. Кротов, В. Человек среди учений. - Санкт-Петербург: Шандал, 2003. – 480 с.
 43. Лешук, И. Лабиринты духовности. – Одесса: Христианское просвещение, 2001. – 250 с.
 44. Линк, Д. Люби Господа Бога твоего. – Ирпень: Ассоциация «Духовное возрождение», 2012. – 215 с.
 45. Лукадо, М. Красота момента. - Санкт-Петербург: Шандал, 2004. – 400 с.
 46. Лукадо, М. На наковальне. – ТОВ «Брайт Стар Пабблишинг», 2011. – 120 с.
 47. Лукадо, М. Путешествие налегке. - Санкт-Петербург: Шандал, 2005. – 192 с.
 48. Льюис, К. Просто христианство. Бог под судом. – Москва: Гендальф, 1994. – 272 с.
 49. Люцер, Э. Кто ты, чтобы судить? - Санкт-Петербург: Библия для всех, 2008. –

233 с.

50. Мак-Артур (младший), Д. Отмирающая совесть. Санкт-Петербург: Библия для всех, 2004. – 290 с.
51. Марцинковський, В. Сенс страждання. – Видавництво місії «Світло на сході», 1993.
52. Мастерс, П. «Будьте предом Мною святы». – Житомир: Издательский дом «Завет Христа», 2005. – 160 с.
53. Мелина, Л. Нравственное действие христианина. – Москва: «Христианская Россия», 2007. – 333 с.
54. Мерфи, Н., Эллис, Дж. О нравственной природе вселенной. – Москва: ББИ апостола Андрея, 2004. – 288 с.
55. Моррис, Г. Библейские основания современной науки. - Санкт-Петербург: Библия для всех, 1995. – 476 с.
56. Нефедов, Г. Основы христианской нравственности. – Москва: Паломник, 2006. 288 с.
57. Новицкий, Е. Упорство в пути. – Ирпень: Ассоциация «Духовное возрождение», 2010. – 309 с.
58. Обер, Ж-М. Моральне богослов'я. – Львів: «Стрім», 1997. – 290 с.
59. Ольховский, В. О проблеме зла. – Симферополь: Христианский научно-апологитический центр, 1999. – 40 с.
60. Пайпер, Д. Зло торжествует и проигрывает. – Киев: Нард, 2014. – 168 с.
61. Паунтни, И. Сексуальность: главное – любовь! О сексуальности с библейских позиций. – Евразийский институт IFES, 2005. – 160 с.
62. Плантинга-младший, К. Не так было задумано. – Санкт-Петербург: Мирт, 2006. – 306 с.
63. Пирс, Б. Этика служителя. – Спрингфилд, Миссури, США: Life, 2000. – 290 с.
64. Попов, В. Христианская этика. - Санкт-Петербург: Библия для всех, 1999. – 173 с.
65. Раймер Й. В кайданах спокуси. Книга 4: Интернет, порнографія. – Громадська організація «Добрі книги», 2015. – 151 с.
66. Райт, Т. Бог есть, что дальше? – Москва: ЭКСМО, 2011. – 416 с.
67. Райхард, П. Секс и душа женщины. – Санкт-Петербург: ЛКС, 2011. – 240 с.
68. Ремезов, А. Христианство и армия. – Ирпень: Ассоциация «Духовное возрождение», 2012. – 199 с.
69. Рехак, Т. Секс: вишенка на торте. – Москва: Триада, 2003. – 128 с.
70. Рогозин, П. Почему Бог допускает войны? – Издательство: Свет на Востоке, 1998.
71. Русаков, А., Русаков, Б. Христианская этика. - Санкт-Петербург: Библия для всех, 1996. – 125 с.
72. Самралл, Л. 60 Вещей, которые Бог говорит о сексе. – Мелитополь: Поэма, 2004. – 144 с.
73. Стречча, Э., Тамбоне, В. Биоэтика. Учебник. – Москва: ББИ, 2002. – 412 с.
74. Сиббс, Р. Обновление Иосии. – Пенза: Миссия «Приди и помоги», 2014. – 136 с.
75. Сигрин, Д. Десять заповедей. Скрижали любви. - Санкт-Петербург: Кредо, 1998. – 224 с.
76. Силуянова, И. Испытание клонированием или человек как подобие человека. –

- Московское Подворье Свято-Троицкой Сергиевой Лавры, 1998. – 76 с.
77. Смолли, Г., Каннингэм, Т. Язык секса. – Киев: Кириченко, 2009. – 248 с.
78. Соардс, М. Библия и гомосексуализм. – Санкт-Петербург: Мирт, 2001. – 86 с.
79. Сорж, Б. Заклучу завет с глазами моими. – Санкт-Петербург: Библейский взгляд, 2013. – 192 с.
80. Стенли, Дж., Смит, Т. Христианская этика: карманный словарь. – Александрия: Ездра, 2006. – 160 с.
81. Стоуэлл, Д. Язык мой – враг мой. – Чикаго: Russian Edition Slavic Gospel Press, 1988. – 130 с.
82. Строк, А. Заповеди гостеприимства. – Санкт-Петербург: Шандал, 2008. – 96 с.
83. Строк, А. Люби или умри. – Санкт-Петербург: Виссон, 2014. – 128 с.
84. Тиллих, П. Любовь, сила и справедливость. – Санкт-Петербург: Центр гуманитарных инициатив, 2015. – 128 с.
85. Трипп, П. Секс и деньги. – Одесса: Тюльпан, 2014. – 216 с.
86. Уайат, Д. На грани жизни и смерти. – Санкт-Петербург: Мирт, 2003. – 362 с.
87. Уайт, Д. Эрос оскверненный. – Москва: Центр общечеловеческих ценностей, 1993. – 207 с.
88. Уотсон, Т. Десять заповедей. – Минск: Завет Христа, 2001. – 128 с.
89. Фостер, Р. Свобода простоты. – Москва: Евангельский Христианский Центр Апостола Павла, 2014. – 344 с.
90. Франкл, В. Человек в поисках смысла. – Москва: Прогресс, 1990. – 366 с.
91. Франц, Р. Кризис совести. – Москва: Триада, 2000. – 480 с.
92. Хайбелс, Б. Кто ты есть, когда никто не смотрит. – Санкт-Петербург: МРО ХВЕП «Христианская миссия», 2007. – 144 с.
93. Хилл, А. Христианская этика деловых отношений. – Новосибирск: Посох, 2006. – 304 с.
94. Холмс, А. Этика. Принятие нравственных решений. – Симферополь: Диайпи, 2013. – 176 с.
95. Чекалов, И. Нравственное богословие. – Москва: ФСЕХБ, 1993. – 220 с.
96. Чепмен, Г. Обратная сторона любви. – Санкт-Петербург: Библия для всех, 2004. – 288 с.
97. Чепмен, Г. Языки Божьей любви. – Санкт-Петербург: Библия для всех, 2004. – 240 с.
98. Шефлер, Р. Краткая грамматика молитвы. – Москва: ББИ, 2013. – 152 с.
99. Шмірер, Д. Зло, якому можна запобігти. – Львів: «Нова Надія», 2005. – 223 с.
100. Шнакенург, Р. Етичне послання нового Завіту. – Київ: Дух і літера, 2005. – 340 с.
101. Шомбург, Г. Ложная близость. – Санкт-Петербург: Шандал, 2006. – 256 с.
102. Эллиот, Э. В поисках любви. – Одесса: Тюльпан, 2008. – 357 с.
103. Эллиот, М., Лингенфельтер, С. Этика российского рынка. Антология. – Москва: Златоуст, 1992. – 67 с.
104. Эллиот, М., Лингенфельтер, С. Этика российского рынка. Антология. – Москва: Златоуст, 1992. – 67 с.
105. Элкорн, Р. Принцип сокровища: Секрет радостного жертвования. – Чернигов: In lumine Media, 2014. – 120 с.
106. Элкорн, Р. Принцип чистоты: Божья защита на опасных жизненных путях. –

Чернигов: In lumine Media, 2014. – 104 с.

107. Янси, Ф. Дневник благодати. - Киев: Нард, 2011. – 424 с.